

Сьогодні
05.03.2024

Урок
№47

Дата: 05.03.2024

Клас: 6–А,Б

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: № 47

Вчитель: Капуста В.М.

Як організми співіснують у середовищі.

Паразити і хижаки.

Повторення. Чим озброєні астрономи

Мета уроку:

- допомогти учням засвоїти основні принципи співіснування організмів у природному середовищі, взаємозв'язки між різними видами і їх вплив на екосистему;
- ознайомити з поняттями паразитизму та хижацтва, їхніми особливостями, взаєминами з іншими організмами та впливом на біорізноманіття, різноманітністю організмів, які використовують паразитичний або хижацький спосіб живлення, та їхніми адаптаціями до цього способу життя;
- порівняти та проаналізувати адаптації паразитів та хижаків до їхнього життя у природному середовищі, визначити їхню роль в регуляції популяцій та балансу екосистем,
- дати зрозуміти важливість збереження різноманітності видів та функціонування екосистем для збереження природних ресурсів та підтримання екологічної рівноваги.

Сьогодні
05.03.2024

Організація класу

Встали, дітки, всі рівненько,
Посміхнулися гарненько,

Настрій на урок взяли
Й працювати почали.

Сьогодні
05.03.2024

LIVE

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Прикладом взаємозв'язків між організмами є хижацтво і паразитизм.

Хижаки — це
організми, які
живляться іншими
організмами.

Найбільше хижаків серед тварин. Вони мають пристосування, щоб спочатку наздогнати, підстерегти чи підманити, а потім убити здобич.

Хижаки демонструють особливі риси та форми, щоб зловити свою здобич. Хижі тварини зазвичай мають зуби, кігті, великі м'язи та вражаючі мисливські здібності. Деякі виробляють потужні отрути, щоб убити або знерухомити свою здобич, полегшуючи її зловлення.

Хижаки

Вовки та леви - це класичні приклади хижих хижаків. Вони полюють на свою здобич зграями, зосереджуючись на переслідуванні та поворотах принаймні однієї особини, щоб напасти та серйозно поранити її за допомогою цих пазурів та іклів.

Паразити

Хвороботворні бактерії – спричиняють захворювання рослин, тварин і людини.

Трутовики – з'являються на стовбурах дерев у лісі чи садку.

Фітофтора – гриби-паразити на картоплі та помідорах

У царстві тварин паразитизм часто трапляється серед червів та комах.
Наприклад, **аскарида людська, собачий кліщ, блохи, воші.**

Сьогодні
05.03.2024

Робота в підручнику

Взаємозв'язки між хижаками та жертвами

Один з організмів, якого називають **хазяїном**, забезпечує іншого їжею, притулком. Інший організм дармоїд, що завдає шкоди-**паразит**.

Хижаки-паразити протягом усього життя споживають або харчуються частиною своєї здобичі. Всі паразити живуть у тілі своєї здобичі, саме тому кажуть, що це також господарі.

Рослини- паразити

- **Венерина мухоловка** – має пастку з засувками, які закриваються навколо здобичі, коли вона торкається одного з чутливих волосків.

- **Росичка** – одна з найбільших хижих рослин. Поширена на всіх материках, крім Антарктиди. Досягає 1 метра у висоту і живе аж до 50 років. Пасткою служать липкі рухомі щупальця.

Сьогодні
05.03.2024

Фізкультхвилинка

- **Венерина мухоловка** – має пастку з засувками, які закриваються навколо здобичі, коли вона торкається одного з чутливих волосків.

Сьогодні
05.03.2024

Робота в підручнику

Розглянь приклади мал. 202.

Рефлексія змісту навчального матеріалу

Встановити відповідність між паразитом і хазяїном:

Паразит

1. Повитиця польова
2. Блоха
3. Кліщ
4. Трутовик
5. Комар
пацюки
6. Фітофтора

Хазяїн

- а) людина
- б) помідора
- в) кукурудза
- г) собака
- д)
- е) дерево

Деякі види актиній приклеюються до мушлі рака-самітника й харчуються залишками його їжі. І раку користь: пекучі щупальця актиній відлякують від нього ворогів.

У водоймах є місця, де організми позбавляються від надокучливих співмешканців, решток їжі. У коралових рифах такі послуги для мурен, морських окунів, черепах, акул пропонують риби-чистильники. Дослідники знайшли «очисні станції», де великі тварини стоять у черзі, щоб малеча очистила їх від паразитів. Поясни значення такого співіснування для організмів.

Сьогодні
05.03.2024

Домашнє завдання

**Підручник §39 ст. 177-179,
опрацювати матеріал; ст.179
запитання (усно), 5 (письмово).**

Зворотній зв'язок Human або ел. пошта
valentinakapusta55@gmail.com

«Аргументація власної відповіді»

На уроці я працював _____, бо _____

Своєю роботою на уроці я _____

Урок здався мені _____

Протягом уроку я _____

Мій настрій _____

Матеріал уроку був для мене _____

